

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Pleșca Grigorie în numele inculpaților împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui,

Fendic Sidor xxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Balțanu Mihaela xxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 14.04.2016– 18.03.2019;

Instanța de apel: 09.04.2019– 27.01.2021;

Instanța de recurs: 14.04.2021 – 18.10.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul F din 18 martie 2019:

Fendic Sidor, învinuit în baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal și art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, a fost achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Balțanu Mihaela, învinuită în baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal și art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, a fost achitată din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, *Fendic Sidor*, potrivit rechizitoriului din 08 aprilie 2016 a fost învinuit de faptul că „în una din zilele de la începutul lunii iunie anul 2013 în timp ce se afla la domiciliul părinților concubinei sale Balțanu Mihaela, situat în s. G., raionul F, împreună cu ultima, prin înțelegere prealabilă, intenționat, urmărind scopul de exploatare prin muncă și servicii forțate asupra persoanei, au mers la domiciliul tatălui lui Gurbulea Elena, situat în s. A.V., raionul F, unde locuia temporar ultima, apoi beneficiind de situația de vulnerabilitate a ei, prin înșelăciune, manifestată prin faptul că o va angaja la muncă în unul din orașele Federației

Ruse la culesul merelor cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, au recrutat-o în sensul dat. Ulterior, peste câteva zile, ambii, urmărind același scop de exploatare prin muncă și servicii forțate și asupra altor persoane, s-au deplasat în s. A.V., raionul F, la domiciliul surorii lui Gurbulea Elena, Gurbulea Diana unde la fel, beneficiind de situația de vulnerabilitate a ultimei, prin înșelăciune și pretextul că o vor angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor, cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, au recrutat-o și pe ea, în sensul dat. După aceea, cunoscând de faptul că Gurbulea Elena și Gurbulea Diana, nu dispun de pașaport, au mers la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde de pe banii proprii le-au perfectat pașapoartele, care la data de 08 iulie 2013 împreună cu alte persoane, cu microbusul condus de Gînga Nicolae, domiciliat în com. XXX mun. Chișinău, i-a transportat în s. Troikurova, r-nul Lebedeansk, regiunea Belgorod, Federația Rusă. Ajunși la locul dat, după ce au fost cazate în condiții inumane, într-un șopron din scândură de pe teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, din acea localitate, a doua zi, au fost scoase la lucru pe un câmp la smulsul buruienilor, unde după ce au lucrat până seara, victimele Gurbulea Elena și Gurbulea Diana, dându-și seama că au fost înșelate privitor la genul de activitate ce urmau și în continuare să-l presteze cât și faptul că urmează de a fi exploatare prin muncă forțată, pe ascuns, fără a deține careva acte de identitate asupra lor, au părăsit teritoriul respectiv, fiind ajutate de către Gînga Nicolae, care le-a transportat cu rutiera în or. Moscova”.

Ațiunile lui *Fendic Sidor* au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Codul penal, cu următoarele semne de calificare: traficul de ființe umane recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanelor, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, săvârșită prin înșelăciune, abuz de situație de vulnerabilitate asupra a două persoane, comisă de două persoane.

Fendic Sidor a fost învinuit și de faptul că ”tot el, în același timp, prin înțelegere prealabilă cu concubina Balțanu Mihaela, urmărind același scop de exploatare prin muncă și servicii forțate asupra minorului I.L, născut la 09 ianuarie 1996, domiciliat în s. A. N., comuna A.V., raionul F, intenționat, beneficiind de situația de vulnerabilitate a ultimului, prin înșelăciune manifestată prin faptul că îl va angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, l-au recrutat în sensul dat. La data de 05 iulie 2013 după ce concubina sa Balțanu Mihaela a primit acordul prin procura cu nr.7626 perfectată la Notarul Public Leonid Tatiana, din or. F, pe numele ei, din partea lui Cibotari Vera, prin care i s-a încredințat faptul de însoțire a minorului I.L peste hotarele țării, în Federația Rusă, cunoscând și de faptul că, minorul I.L nu dispune de pașaport pe numele său, au mers la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde de pe banii proprii i-au perfectat pașaportul, care la data de 08.07.2013 împreună cu alte persoane, cu microbusul condus de Gînga Nicolae, l-a transportat în s. Troikurova, r-nul Lebedeansk, regiunea Belgorod, Federația Rusă. Ajunși la locul dat, după ce l-au cazat în condiții inumane, într-un șopron din scândură de pe

teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, din acea localitate, a doua zi, l-au scos la lucru pe un câmp la smulsul buruienilor, împreună cu alte persoane, unde după ce a lucrat până seara, victima I.L. dându-și seama că a fost înșelat privitor la genul de activitate ce urma și în continuare să-l presteze cât și faptul că urmează de a fi exploatat prin muncă forțată, pe ascuns, fără a deține careva acte de identitate asupra sa, a părăsit teritoriul respectiv, fiind ajutat de către Gînga Nicolae, pe care împreună cu Gurbulea Elena, Gubulea Diana, i-a transportat cu rutiera în or. Moscova”.

Acțiunile lui *Fendic Sidor* au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.206 alin.(2) lit. c) Codul penal, cu următoarele semne de calificare: traficului de copii, adică, recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului”.

Balțanu Mihaela potrivit rechizitoriului din 08 aprilie 2016 a fost învinuită de faptul că „în una din zilele de la începutul lunii iunie anul 2013 în timp ce se afla la domiciliul părinților săi, situat în s. G., raionul F, împreună cu concubinul Fendic Sidor, prin înțelegere prealabilă, intenționat, urmărind scopul de exploatare prin muncă și servicii forțate asupra persoanei, au mers la domiciliul tatălui lui Gurbulea Elena, situat în s. A.V., raionul F, unde locuia temporar ultima, apoi beneficiind de situația de vulnerabilitate a ei, prin înșelăciune, manifestată prin faptul că o va angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, au recrutat-o în sensul dat. Ulterior, peste câteva zile, ambii, urmărind același scop de exploatare prin muncă și servicii forțate și asupra altor persoane, s-au deplasat în s. A.V., raionul F, la domiciliul surorii lui Gurbulea Elena, Gurbulea Diana unde la fel, beneficiind de situația de vulnerabilitate a ultimei, prin înșelăciune și pretextul că o vor angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor, cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, au recrutat-o și pe ea, în sensul dat. După aceea, cunoscând de faptul că Gurbulea Elena și Gurbulea Diana, nu dispun de pașaport, au mers la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde de pe banii proprii le-au perfectat pașapoartele, care la data de 08 iulie 2013 împreună cu alte persoane, cu microbusul condus de Gînga Nicolae, domiciliat în com. XXX mun. Chișinău, i-a transportat în s. Troikurova, r-nul Lebedeansk, regiunea Belgorod, Federația Rusă. Ajunși la locul dat, după ce au fost cazate în condiții inumane, într-un șopron din scândură de pe teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, din acea localitate, a doua zi, au fost scoase la lucru pe un câmp la smulsul buruienilor, unde după ce au lucrat până seara, victimele Gurbulea Elena și Gurbulea Diana, dându-și seama că au fost înșelate privitor la genul de activitate ce urmau și în continuare să-l presteze cât și faptul că urmează de a fi exploatate prin muncă forțată, pe ascuns, fără a deține careva acte de identitate asupra lor, au părăsit teritoriul respectiv, fiind ajutate de către Gînga Nicolae, care le-a transportat cu rutiera în or. Moscova”.

Acțiunile inculpatei *Balțanu Mihaela* au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Codul penal, cu următoarele

semne de calificare: traficul de ființe umane recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanelor, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, săvârșită prin înșelăciune, abuz de situație de vulnerabilitate asupra a două persoane, comisă de două persoane.

Balțanu Mihaela a fost învinuită și de faptul că "tot ea, în același timp, prin înțelegere prealabilă cu concubinul Fendic Sidor, urmărind același scop de exploatare prin muncă și servicii forțate asupra minorului I.L, născut la 09 ianuarie 1996, domiciliat în s. A. N., comuna A.V., raionul F, intenționat, beneficiind de situația de vulnerabilitate a ultimului, prin înșelăciune manifestată prin faptul că îl va angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, l-au recrutat în sensul dat. La data de 05 iulie 2013 după ce Balțanu Mihaela a primit acordul prin procura cu nr.7626 perfectată la Notarul Public Leonid Tatiana, din or. F, pe numele ei, din partea lui Cibotari Vera, prin care i s-a încredințat faptul de însoțire a minorului I.L peste hotarele țării, în Federația Rusă, cunoscând și de faptul că, minorul I.L nu dispune de pașaport pe numele său, au mers la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde de pe banii proprii i-au perfectat pașaportul, care la data de 08.07.2013 împreună cu alte persoane, cu microbusul condus de Gînga Nicolae, l-a transportat în s. Troikurova, r-nul Lebedeansk, regiunea Belgorod, Federația Rusă. Ajunși la locul dat, după ce l-au cazat în condiții inumane, într-un șopron din scândură de pe teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, din acea localitate, a doua zi, l-au scos la lucru pe un câmp la smulsul buruienilor, împreună cu alte persoane, unde după ce a lucrat până seara, victima I.L dându-și seama că a fost înșelat privitor la genul de activitate ce urma și în continuare să-l presteze cât și faptul că urmează de a fi exploatat prin muncă forțată, pe ascuns, fără a deține careva acte de identitate asupra sa, a părăsit teritoriul respectiv, fiind ajutorat de către Gînga Nicolae, pe care împreună cu Gurbulea Elena, Gubulea Diana, i-a transportat cu rutiera în or. Moscova".

Acțiunile inculpatei *Balțanu Mihaela* au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.206 alin.(2) lit. c) Codul penal, cu următoarele semne de calificare: traficului de copii, adică, recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului".

3. *Sentința a fost atacată cu cerere apel de către* procurorul în Procuratura raionului Făleși, Chiriac Daniela prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Balțanu Mihaela să fie recunoscută vinovată în baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 4 ani și în baza art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 4 ani, iar în baza art.84 Cod penal

o pedeapsă definitivă de închisoare pe un termen de 17 ani cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femeii de tip închis și Fendic Sidor să fie recunoscut vinovat în baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 4 ani și în baza art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 4 ani, iar în baza art.84 Cod penal o pedeapsă definitivă de închisoare pe un termen de 17 ani cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Corpurile delictive să rămână la dosar.

3.1 *În motivarea cererii de apel de către procuror au fost invocate următoarele argumente:*

- părțile vătămate și martorii au indicat direct că au fost transportați la locul indicat de inculpați într-o țară străină la o fermă din s. Troikurova r. Lebedeansk regiunea Volgograd Federația Rusă, unde au fost cazați. Inculpații Fendic Sidor și Balțanu Mihaela, identificând persoane cu poziții de vulnerabilitate, îi determinau la plecarea peste hotarele țării, înșelându-i despre adevăratele condiții de muncă și trai, promițându-le salariu de 500 dolari SUA, condiții bune de trai, dar de fapt îi plasau în condiții mizerabile și la alte munci decât cele promise, care erau siliți să le presteze. De aceea, părțile vătămate au fost determinate să fugă de la acest loc după prima zi de lucru. Condițiile în care au ajuns părțile vătămate au fost dezastruoase și au pus în pericol sănătatea și viața lor. Locul unde au fost cazați era o construcție din scânduri, condițiile fiind ca într-un grajd, iar geamurile fără sticlă și paturile din scândură și plasă;

- în speță, din declarațiile părților vătămate Gurbulea Elena, Gurbulea Diana și I.L se reține faptul, că inculpații Fendic Sidor și Balțanu Mihaela, întru realizarea intențiilor sale infracționale, au suportat cheltuieli pentru perfecționarea pașapoartelor, procurii și deplasare, iar ultima i-a însoțit până la destinație. Faptul organizării deplasării acestora peste hotare se dovedește și prin declarațiile martorilor Gînga Nicolae, care a indicat direct că Fendic Sidor a închiriat și organizat transportarea persoanelor și prin informația privind traversarea frontierei de stat din 09.07.2013;

- s-a constatat caracterul înșelător al acțiunilor lui Fendic Sidor și Balțanu Mihaela, care survine din starea de fapt, conform căreia aceștia au ascuns informații referitor la obiect ce țin de condițiile de trai și genul muncii pe care urmau să o presteze, scopul fiind de a obține mijloace din exploatarea prin muncă. Abuzul de poziția de vulnerabilitate a victimelor poate fi condiționată de diferiți factori, cum ar fi izolarea, situația economică grea, psihică, afectarea familială, lipsa de resurse sociale. În speța dată poziția de vulnerabilitate este

confirmată atât de inculpați, cât și de părțile vătămate, certificatele și caracteristicile administrației publice locale din primăriile s. A.V. r. F. Situația precară în care se aflau le-au determinat pe victime să accepte ofertele propuse de inculpați de a merge la lucru în Federația Rusă, fiind ademeniți cu salariul de 500 dolari, cazare adecvată și mâncare inclusă. La fel starea financiară precară se confirmă și prin lipsa banilor pentru perfectarea pașapoartelor și cheltuielilor de transport. Propunerea de a pleca la muncă peste hotare a venit anume de la inculpați. Consideră, că vinovăția inculpaților Fendic Sidor și Balțanu Mihaela se manifestă prin intenția directă, scopul urmărit fiind interesul material;

- s-a stabilit cu certitudine faptul, că Fendic Sidor și Balțanu Mihaela i-au traficat pe Gurbulea Elena, Gurbulea Diana și I.L și au acționat cu intenția de a-i înșela, avînd scopul obținerii unui venit ilicit. În situația în care părților vătămate era să le fie oferite condiții bune de trai și muncă, aceștia nu aveau să fugă a doua zi de la locul unde au fost transportați;

- s-a confirmat și traficul de copii prevăzut la art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, așa cum I.L era minor;

- consideră, că în acțiunile inculpaților Fendic Sidor și Balțanu Mihaela se întrunesc elementele infracțiunilor prevăzute la art.165 alin.(2) lit. b), d) și art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, iar vina lor este dovedită integral prin probele administrate și cercetate în ședința de judecată. La baza sentinței de achitate au fost puse la bază doar declarațiile inculpaților, fiind apreciate unilateral, dar nu în contradictoriu cu probele cercetate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, apelul procurorului a fost admis, casată sentința în latura penală, rejudecată cauza penală și adoptată o nouă hotărâre, după cum urmează:

Fendic Sidor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin.(2) lit. b), d) și art. 206 alin.(2) lit. c) Cod penal.

În baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal i-a fost stabilită lui Fendic Sidor pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 4 ani.

În baza art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal i-a fost stabilită lui Fendic Sidor pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 4 ani.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită lui Fendic Sidor pedeapsa penală definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Balțanu Mihaela a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.165 alin.(2) lit. b), d) și art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal.

În baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal i-a fost stabilită lui Balțanu

Mihaela pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 4 ani.

În baza art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal i-a fost stabilită lui Balțanu Mihaela pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 4 ani.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită lui Balțanu Mihaela pedeapsa penală definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și activități ce presupune gestionarea resurselor umane pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

Dispozițiile sentinței referitor la corpurile delictive au fost menținute fără modificări.

4.1 Instanța de apel a constatat că: prima instanță a emis și pronunțat o sentință de achitare nemotivată și neîntemeiată, nesoluționând în deplină măsură chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată potrivit art. 385 Cod de procedură penală și n-a dat probelor o apreciere corespunzătoare, la justa valoare, în conformitate cu art. 93-101 Cod de procedură penală.

Prima instanță la baza achitării a pus doar argumentele expuse de inculpați și apărătorul său, care se combat prin alte probe, excluzând totodată probele acușării în privința acestora.

Instanța de apel a considerat, că argumentele inculpaților au fost expuse pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei doar sub aspectul apărării sale și cu scopul de a evita răspunderea penală pentru comiterea acestor infracțiuni.

Instanța de apel a menționat că, Prima instanță în mod eronat a dat apreciere probelor prezentate de parte acușării, considerând că acestea nu pot fi folosite drept probe veridice, ne cătând la faptul că probele date au fost administrate legal și confirmă circumstanțe importante pentru justa soluționare a cazului. Și că prima instanță a apreciat eronat circumstanțele cauzei penale și le-a raportat greșit la norma penală, iar ca rezultat a pronunțat o soluție nemotivată de achitare a inculpaților pe motivul că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea sentinței, prima instanță în mod eronat a apreciat circumstanțele referitor la recrutare, transportare, adăpostire, înșelăciune, vulnerabilitate, precum și celelalte aspecte pentru justa soluționare a cauzei. Absolut neîntemeiat a concluzionat că lipsesc probe care ar confirma faptele expuse în învinuire.

În instanța de apel au fost ascultate părțile pe argumentele apelului, iar după reluarea cercetării judecătorești, au fost audiați părțile vătămate, martorii, inculpații și au fost cercetate probele scrise prezentate de părți.

În baza cercetării, analizei și aprecierii probelor, instanța de apel a reținut următoarele fapte infracționale: *Fendic Sidor, în una din zilele de la începutul lunii*

iunie anul 2013 în timp ce se afla la domiciliul părinților concubinei sale Balțanu Mihaela, situat în s. G., raionul F, împreună cu ultima, prin înțelegere prealabilă, intenționat, urmărind scopul de exploatare prin muncă și servicii forțate asupra persoanei, au mers la domiciliul tatălui lui Gurbulea Elena, situat în s. A.V., raionul F, unde locuia temporar ultima, apoi beneficiind de situația de vulnerabilitate a ei, prin înșelăciune, manifestată prin faptul că o va angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, au recrutat-o în sensul dat. Ulterior, peste câteva zile, ambii, urmărind același scop de exploatare prin muncă și servicii forțate și asupra altor persoane, s-au deplasat în s. A.V., raionul F, la domiciliul surorii lui Gurbulea Elena, Gurbulea Diana unde la fel, beneficiind de situația de vulnerabilitate a ultimei, prin înșelăciune și pretextul că o vor angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor, cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, au recrutat-o și pe ea, în sensul dat. După aceea, cunoscând de faptul că Gurbulea Elena și Gurbulea Diana, nu dispun de pașaport pe numele lor, au mers la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde de pe banii proprii le-au perfectat pașapoartele, care la data de 08 iulie 2013 împreună cu alte persoane, cu microbusul condus de Gînga Nicolae, domiciliat în com. XXX mun. Chișinău, i-a transportat în s. Troikurova, r-nul Lebedeansk, regiunea Belgorod, Federația Rusă. Ajunși la locul dat, după ce au fost cazate în condiții inumane, într-un șopron de pe teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, din acea localitate, a doua zi, au fost scoase la lucru pe un câmp la smulsul buruiianului, unde după ce au lucrat pînă seara, victimele Gurbulea Elena și Gurbulea Diana, dîndu-și seama că au fost înșelate privitor la genul de activitate ce urmau și în continuare să-l presteze cît și faptul că urmează de a fi exploatare prin muncă forțată, pe ascuns, fără a deține careva acte de identitate asupra lor, au părăsit teritoriul respectiv, fiind ajutate de către Gînga Nicolae, care le-a transportat cu rutiera în or. Moscova.

Prin acțiunile sale intenționate, Fendic Sidor Ion a săvîrșit infracțiune prevăzută de art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal – traficul de ființe umane recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanelor, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, săvîrșită prin înșelăciune, abuz de situație de vulnerabilitate asupra a două persoane, comisă de două persoane.

Tot el, în același timp, prin înțelegere prealabilă cu concubina Balțanu Mihaela, urmărind același scop de exploatare prin muncă și servicii forțate asupra minorului I.L, născut la 09 ianuarie 1996, domiciliat în s. A. N., comuna A.V., raionul F, intenționat, beneficiind de situația de vulnerabilitate a ultimului, prin înșelăciune manifestată prin faptul că îl va angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, l-au recrutat în sensul dat. La data de 05 iulie 2013 după ce concubina sa, Balțanu Mihaela a primit acordul prin procura cu nr.7626 perfectată la Notarul Public Leonid Tatiana, din or. F, pe numele ei, din partea lui Cibotari Vera, prin care i s-a încredințat faptul de însoțire a minorului I.L peste hotarele țării, în Federația Rusă, cunoscând și de faptul că, minorul I.L nu dispune de pașaport pe numele său, au mers la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde de pe banii proprii i-au perfectat pașaportul, care la data de 08.07.2013 împreună cu alte persoane, cu microbusul condus de Gînga Nicolae, l-a transportat în s. Troikurova, r-nul

Lebedeansk, regiunea Belgorod, Federația Rusă. Ajunși la locul dat, după ce l-au cazat în condiții inumane, într-un șopron de pe teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, din acea localitate, a doua zi, l-au scos la lucru pe un câmp la smulsul buruiianului, împreună cu alte persoane, unde după ce a lucrat pînă seara, victima I.L dându-și seama că a fost înșelat privitor la genul de activitate ce urma și în continuare să-l presteze cît și faptul că urmează de a fi exploatat prin muncă forțată, pe ascuns, fără a deține careva acte de identitate asupra sa, a părăsit teritoriul respectiv, fiind ajutorat de către Gînga Nicolae, pe care împreună cu Gurbulea Elena, Gubulea Diana, i-a transportat cu rutiera în or. Moscova. Prin acțiunile sale intenționate, Fendic Sidor Ion a săvîrșit infracțiune prevăzută de art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal – traficului de copii, adică, recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, profitînd de situația de vulnerabilitate a copilului.

Balțanu Mihaela, în una din zilele de la începutul lunii iunie anul 2013 în timp ce se afla la domiciliul părinților săi, situat în s. G., raionul F, împreună cu concubinul Fendic Sidor, prin înțelegere prealabilă, intenționat, urmărind scopul de exploatare prin muncă și servicii forțate asupra persoanei, au mers la domiciliul tatălui lui Gurbulea Elena, situat în s. A.V., raionul F, unde locuia temporar ultima, apoi beneficiind de situația de vulnerabilitate a ei, prin înșelăciune, manifestată prin faptul că o va angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, au recrutat-o în sensul dat. Ulterior, peste cîteva zile, ambii, urmărind același scop de exploatare prin muncă și servicii forțate și asupra altor persoane, s-au deplasat în s. A.V., raionul F, la domiciliul surorii lui Gurbulea Elena, Gurbulea Diana unde la fel, beneficiind de situația de vulnerabilitate a ultimei, prin înșelăciune și pretextul că o vor angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor, cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, au recrutat-o și pe ea, în sensul dat. După aceea, cunoscînd de faptul că Gurbulea Elena și Gurbulea Diana, nu dispun de pașaport, au mers la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde de pe banii proprii le-au perfectat pașapoartele, care la data de 08 iulie 2013 împreună cu alte persoane, cu microbusul condus de Gînga Nicolae, domiciliat în com. XXX mun. Chișinău, i-a transportat în s. Troikurova, r-nul Lebedeansk, regiunea Belgorod, Federația Rusă. Ajunși la locul dat, după ce au fost cazate în condiții inumane, într-un șopron de pe teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, din acea localitate, a doua zi, au fost scoase la lucru pe un câmp la smulsul buruiianului, unde după ce au lucrat pînă seara, victimele Gurbulea Elena și Gurbulea Diana, dîndu-și seama că au fost înșelate privitor la genul de activitate ce urmau și în continuare să-l presteze cît și faptul că urmează de a fi exploatate prin muncă forțată, pe ascuns, fără a deține careva acte de identitate asupra lor, au părăsit teritoriul respectiv, fiind ajutate de către Gînga Nicolae, care le-a transportat cu rutiera în or. Moscova.

Prin acțiunile sale intenționate, Balțanu Mihaela a săvîrșit infracțiune prevăzută de art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal – traficul de ființe umane recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanelor, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, săvîrșită prin înșelăciune, abuz de situație de vulnerabilitate asupra a două persoane, comisă de două persoane.

Tot ea, în același timp, prin înțelegere prealabilă cu concubinul Fendic Sidor,

urmărind același scop de exploatare prin muncă și servicii forțate asupra minorului I.L, născut la 09 ianuarie 1996, domiciliat în s. A. N., comuna A.V., raionul F, intenționat, beneficiind de situația de vulnerabilitate a ultimului, prin înșelăciune manifestată prin faptul că îl va angaja la muncă în unul din orașele Federației Ruse la culesul merelor cu un salariu lunar de 500 dolari SUA, l-au recrutat în sensul dat. La data de 05 iulie 2013 după ce Balțanu Mihaela a primit acordul prin procura cu nr.7626 perfectată la Notarul Public Leonid Tatiana, din or. F, pe numele ei, din partea lui Cibotari Vera, prin care i s-a încredințat faptul de însoțire a minorului I.L peste hotarele țării, în Federația Rusă, cunoscând și de faptul că, minorul I.L nu dispune de pașaport pe numele său, au mers la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde de pe banii proprii i-au perfectat pașaportul, care la data de 08.07.2013 împreună cu alte persoane, cu microbusul condus de Gînga Nicolae, l-a transportat în s. Troikurova, r-nul Lebedeansk, regiunea Belgorod, Federația Rusă. Ajunși la locul dat, după ce l-au cazat în condiții inumane, într-un șopron de pe teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, din acea localitate, a doua zi, l-au scos la lucru pe un câmp la smulsul buruiianului, împreună cu alte persoane, unde după ce a lucrat pînă seara, victima I.L dîndu-și seama că a fost înșelat privitor la genul de activitate ce urma și în continuare să-l presteze cît și faptul că urmează de a fi exploatat prin muncă forțată, pe ascuns, fără a deține careva acte de identitate asupra sa, a părăsit teritoriul respectiv, fiind ajutorat de către Gînga Nicolae, pe care împreună cu Gurbulea Elena, Gubulea Diana, i-a transportat cu rutiera în or. Moscova.

Prin acțiunile sale intenționate, Balțanu Mihaela a săvârșit infracțiune prevăzută de art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal – traficului de copii, adică, recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului.

Instanța de apel a constatat cu certitudine, că inculpații Balțanu Mihaela și Fendic Sidor au avut un rol activ în recrutarea părților vătămate în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate în Federația Rusă, prin organizarea, deplasarea și participarea la întrunirile cu părțile vătămate și rudele lor atît la domiciliile acestora, cît și în afara lor, prin propunerile de a merge la muncă în Federația Rusă, prin ademenirea cu promisiuni de asigurare a unor condiții bune de plată (500 dolari SUA), muncă (culesul merelor) și trai (cazare normală, hrană bună care-s incluse) și prin asigurarea părților vătămate că le pot ajuta să-și îmbunătățească condițiile de trai și a avea o viață decentă.

Instanța de apel nu a acceptat concluzia referitor la lipsa recrutării părților vătămate din partea inculpaților, deoarece potrivit declarațiilor părților vătămate și a martorilor, anume aceștia au fost acei, care sau prezentat la domiciliile lor și i-au convins să meargă la muncă peste hotare.

În speță s-a constatat incontestabil, că inculpații Balțanu Mihaela și Fendic Sidor au organizat transportarea părților vătămate I.L, Gurbulea Diana și Gurbulea Elena în Federația Rusă prin perfectarea din cont propriu a pașapoartelor de străinătate, procurii, angajarea unui transport rutier, procurarea biletelor de călătorie, inclusiv și însoțirea acestora din RM pînă la destinație – Federația Rusă de către Balțanu Mihaela.

S-a stabilit cert, că părțile vătămate nu aveau surse financiare pentru perfectarea și procurarea pașaportului, procurii, biletului de călătorie și alte cheltuieli adiacente deplasării în Federația Rusă, cheltuieli care au fost suportate de inculpați, pe care ei nici nu le neagă. Inculpații sau prezentat la notar cu Cibotari Vera și aceasta i-a eliberat lui Balțanu Mihaela o procură în vederea plecării lui I.L în Federația Rusă. Ulterior, inculpații sau dus cu părțile vătămate la Secția de evidență și documentare a populației din or. F, unde le-au achitat costurile pentru perfectarea pașapoartelor timp de o zi, iar când acestea au fost eliberate, inculpații le-au adunat de la toate părțile vătămate și le-au ridicat. Apoi, inculpații sau înțeles cu Nicolae Gînga să le transporte în Federația Rusă și au achitat costurile de călătorie, iar ca urmare părțile vătămate au fost transportate în Federația Rusă, fiind însoțite de inculpata Balțanu Mihaela.

Faptele respective instanța de apel le-a constatat cu certitudine din declarațiile părților vătămate I.L, Gurbulea Diana și Gurbulea Elena, martorului N. Gînga, inculpaților Balțanu Mihaela și Fendic Sidor și materialele cauzei, care coroborează între ele, și anume: informația din Sistemul informațional ACCES, informația de la Poliția de Frontieră, prin care se confirmă că în perioada indicată în învinuire părțile vătămate au părăsit hotarele RM. Adăpostirea părților vătămate I.L, Gurbulea Diana și Gurbulea Elena în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate s-a realizat de către inculpații Balțanu Mihaela și Fendic Sidor prin următoarele acțiuni: Ajungînd în Federația Rusă în s. Troikurova r. Lebedeansk regiunea Belgorod, inculpata Balțanu Mihaela a cazat părțile vătămate I.L, Gurbulea Diana și Gurbulea Elena într-un șopron de pe teritoriul unei gospodării agricole neidentificate, care nu era adaptat pentru condiții normale de trai.

Condițiile de cazare a părților vătămate și inculpatei au fost diferite. Faptul, că alte persoane au acceptat asemenea condiții de cazare, nu înseamnă că și părțile vătămate urmau să le accepte.

Condițiile reale de la fața locului n-au fost expuse de inculpați la momentul determinării părților vătămate de a pleca la muncă peste hotare. Inculpații le-au promis condiții bune de cazare.

La locul de destinație, părților vătămate le-au fost ridicate și reținute pașapoartele. Părțile vătămate au fost impuse de situație să presteze alte lucrări, decît cele convenite pînă la plecarea în Federația Rusă, pentru care n-au fost remunerate. Așa dar, acestea au fost înșelate referitor la genul muncii prestate: le-a fost promis culesul merelor din livadă, dar de fapt au fost duși la smulsul buruiianului pentru care n-au fost achitați. Asemenea lucrări erau preconizate pe un termen nedeterminat.

În declarațiile sale, părțile vătămate au declarat cu lux de amănunte toate aspectele ce țin de condițiile nesatisfăcătoare de trai. Astfel, părțile vătămate au fost cazate într-un șopron de pe teritoriul unei gospodării agricole, care avea ferestre din sticlă, peliculă și scîndură, cu podea din beton, paturi de lemn, cu plasă și camere separate pentru mai multe persoane, veceul fiind afară, iar ospătăria lîngă clădirea șopronului. Părțile vătămate au indicat, că asemenea

condiții au fost imposibile de trai. În așa mod, n-au fost asigurate nici condiții normale de trai, de dormit, de odihnă, de igienă personală, de satisfacere a necesităților fiziologice etc., după cum le-a fost promis.

Ca urmare a unor condiții nesatisfăcătoare, părțile vătămate Gurbulea Diana și Gurbulea Elena au dormit în rutiera cu care au venit la destinația din Rusia. Aflarea într-o țară străină a părților vătămate, fără pașaport și mijloace financiare pentru supravețuire a condiționat circumstanța de imposibilitate de a-și dirija acțiunile atâta timp cât depindeau de inculpați, fiind nevoiți să urmeze voința lor.

Astfel, părțile vătămate au fost constrânse să locuiască în condiții inumane și să presteze alte munci decât cele convenite. Condițiile date au fost dezastruoase și au pus în pericol viața și sănătatea lor. Or, părțile vătămate nu doreau să locuiască în așa condiții inumane și să execute așa lucrări ca smulsul buruienilor, deoarece acestea depășeau cu mult cele promise de inculpați la momentul recrutării. Părțile vătămate au dreptul și libertatea de a munci și sau angajat la condiții bune de trai și muncă cum le-a fost promis, dar nu în cele prezentate de inculpați la locul destinației. În așa mod, părțile vătămate au fost înșelate referitor la adevăratele condiții de muncă și trai.

Din cauza schimbării genului de muncă prestată, lipsa plății pentru munca prestată și condițiilor nesatisfăcătoare (inumane) de trai, părțile vătămate au fost nevoite să părăsească acest loc. Chiar și după părăsirea locului de destinație, inculpații au refuzat să le restituie pașapoartele părților vătămate, acestea fiind nevoite să-și perfecteze alte acte de călătorie pentru a ajunge în R. Moldova.

Instanța de apel a concretizat că, în ședința de judecată s-a constatat cu certitudine intenția, motivul și scopul comiterii faptelor incriminate, constatându-se o legătură de cauzalitate între faptele prejudiciabile și urmările social periculoase.

Instanța de apel a concluzionat că, analiza coroborată a probelor indică la vinovăția lui Balțanu Mihaela și Fendic Sidor în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.165 alin.(2) lit. b), d) și art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel referitor la categoria și termenul (limita) de pedeapsă s-a condus de art.76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art.78 Cod penal.

5. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Pleșca Grigore în numele inculpaților prin care invocând incidența pct. 6, a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei, în instanța de apel, în alt complet de judecată.*

5.1 *În susținerea recursului avocatul a invocat că:*

- instanța de apel a apreciat probele unilateral și a făcut trimitere la unele probe anexate la materialele cauzei selectiv, iar asupra argumentelor apărării nu s-a pronunțat;

- la judecarea apelului, instanța nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 99 - 101 Cod de procedură penală și nu a apreciat fiecare probă separat adusă de participanții la proces din punct de vedere al pertinentei,

concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept, și nu s-a pronunțat în mod convingător asupra acestora;

- decizia pronunțată în instanța de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază, instanța de apel a admis cererea de apel înaintată de către acuzatorul de stat exclusiv din perspectiva tuturor motivelor invocate de către acesta și doar prin trimitere la probele administrate în primă instanță;

- consideră neîntemeiată poziția instanței de apel în situația în care își bazează concluzia de vinovăție a inculpaților numai pe declarațiile părților vătămate ce au fost audiate în ședință, fără a fi audiați nemijlocit și martorii ascultați în prima instanță și care au dat declarații detaliate și care relevă aspecte importante pentru stabilirea adevărului la caz;

- prima instanță în măsura deplină și bazat pe probatoriul administrat, a stabilit lipsa la caz a formelor laturii obiective ale componenței de infracțiune ce a fost incriminat inculpaților, a argumentat temeinic lipsa elementele componenței de infracțiune și anume bazându-se pe probele nemijlocit cercetate în cadrul cercetării judecătorești;

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce succed:

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarată în speță, aceasta este bazată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.*

Totodată, din textul recursului Colegiul Penal lărgit atestă, că recurentul critică soluția instanței de apel de condamnare a lui Fendic Sidor și Balțanu Mihaela de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) și art. 206 alin. (2) lit. c) Cod penal, făcând referire la aprecierea unilaterală a probelor, examinarea selectivă a acestora și lipsa unei analize efective a argumentelor apărării, nemotivarea suficientă soluției adoptate.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul Penal lărgit constată că

criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecății.

În contextul dat, verificând conținutul hotărârii contestate, Colegiul Penal lărgit constată că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 62-75, vol. IV), rezultă că instanța de apel nerespectând întocmai prevederile art. 101, 414, 417 Cod de procedură penală, nu a întreprins toate măsurile necesare de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei.

Verificând materialele cauzei prin prisma argumentelor formulate de recurent, Colegiul Penal lărgit constată, că potrivit deciziei recurate, instanța de apel a reținut și redat în decizia sa faptele infracționale ca fiind comise de inculpații Fendic Sidor și Balțanu Mihaela, după cum acestea au fost redate în actul de învinuire (*pct.4.1*).

Colegiul Penal lărgit constată, că deși instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță a apreciat greșit probele, la rândul său nu și-a motivat soluția, a apreciat unilateral probele, le-a examinat selectiv și nu a oferit o analiză efectivă a argumentelor apărării.

Astfel că la judecarea apelului, instanța nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 99 - 101 Cod de procedură penală și nu a apreciat fiecare probele prezentate de participanții la proces în mod separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept, și nu s-a pronunțat în mod convingător asupra acestora.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea

hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Reieșind însă din conținutul deciziei atacate cu recurs, Colegiul atestă că instanța de apel a pronunțat o hotărâre motivată în termeni vagi și cu conținut ambiguu, din al cărei descriptiv nu rezultă motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, fără a fi cercetate amănunțit și mult aspectual probele care au conturat convingerea instanței pentru a hotărî în sensul celor indicate în dispozitiv.

Așadar, analizând decizia atacată, Colegiul penal lărgit concluzionează că instanța de apel, casând hotărârea primei instanțe privind achitarea inculpaților Fendic Sidor Ion și Balțanu Mihaela Vasile, și recunoscându-i vinovați în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.165 alin. (2) lit. b), d) și art. 206 alin. (2) lit. c) Cod penal - nu a supus unei analize obiective cumulul de probe administrate, nu le-a dat o apreciere corespunzătoare prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, concluzionând prin deducție lipsită de o amplă analiză că, acțiunile inculpaților Balțanu Mihaela și Fendic Sidor corect au fost încadrate de procuror conform prevederilor "*art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal – traficul de ființe umane recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanelor, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, săvârșită prin înșelăciune, abuz de situație de vulnerabilitate asupra a două persoane, comisă de două persoane și art. 206 alin. (2) alin. (2) lit. c) Cod penal – traficul de copii, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului și confirmate în instanța de apel.*"

În decizia contestată (f.d. 68, vol. IV), instanța de apel doar a trecut în revistă probele administrate pe caz și intabulate în rechizitoriu, fără a oferi propria apreciere a acestora așa cum o cer prevederile art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală și prevederile art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal. Or, instanța de apel urma să constate, prin care date concrete, reieșind din declarațiile părților vătămate, declarațiile unicului martor audiat în ședința instanței de apel, declarațiile inculpaților se constată și faptele infracționale și se caracterizează elementele infracțiunii imputate.

Totodată potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea inculpatului, părților vătămate, martorilor. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Așadar, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe

probele cercetate de prima instanță, care au stat nemijlocit la baza emiterii unei sentințe de achitare fără a examina probe noi, precum și fără a face o analiză detaliată a declarațiilor părților vătămate, martorilor prin prisma coroborării, veridicității acestora în raport cu probele apărării, având drept consecință constatarea incontestabilă a demonstrării vinovăției inculpaților în comiterea faptelor imputate. Instanța de apel, făcând trimitere la declarațiile părților vătămate, martorilor, audiați în instanța de apel, fără a le da apreciere, nu a indicat concret ce anume denotă confirmarea faptelor imputate, or, aceste declarații, după cum au fost luate în considerare de către instanța de apel și ne fiind analizate, nu generează incontestabil, în afara oricăror dubii, concluzia privind vinovăția inculpaților.

În contextul dat, Colegiul observă lipsa atât a aprecierii cât și lipsa poziției instanței de apel referitor la acceptarea unor probe și respingerea altor, astfel că la judecarea apelului instanța își bazează concluzia de vinovăție a inculpaților pe declarații care nu relevă aspecte importante pentru stabilirea adevărului la caz.

Colegiul Penal lărgit, statuează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, se atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de condamnare a inculpaților Balțanu Mihaela și Fendic Sidor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit. b), d) și art. 206 alin.(2) lit. c) Cod penal, printr-o motivare superficială și contradictorie.

Pentru a se expune în sensul adoptării unei decizii de condamnare instanța de apel a constatat vinovăția inculpaților *Balțanu Mihaela și Fendic Sidor* conform art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, infracțiunii de trafic de ființe umane, potrivit indicilor calificativi: *recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanelor, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, săvârșită prin înșelăciune, abuz de situație de vulnerabilitate asupra a două persoane, comisă de două persoane și respectiv potrivit art. 206 alin. (2) lit. c) Cod penal, infracțiunii de trafic de copii, potrivit indicilor calificativi: recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil, în scop de exploatare prin muncă și servicii forțate, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului.*

Astfel, instanța de apel deși preia în text aspectele doctrinare cu privire la elementele constitutive ale infracțiunilor de trafic de ființe umane și cel de copii, lăsă fără apreciere aplicabilitatea aspectului teoretic nemijlocit speței examinate.

Implicit se notează că făcând referire la varietățile de realizare a laturii obiective a infracțiunii de trafic de ființe umane, respectiv trafic de copii, și indicând aspectele teoretice a realizării lor, instanța de apel omite să analizeze prezența acestora nemijlocit în faptele penale pe care i le impută inculpaților.

Colegiul penal lărgit notează că, pentru condamnarea inculpaților nu este suficientă existența unor probabilități cu privire la vinovăția acestora, dar este necesar ca probele administrate să creeze judecătorului convingerea despre vinovăția inculpaților.

Respectiv Colegiul penal lărgit apreciază critic poziția instanței de apel în situația în care își bazează concluzia de vinovăție a inculpaților numai pe declarațiile părților vătămate ce au fost audiate în ședință, fără a le corabora cu restul probelor. Din analiza declarațiilor date de părțile vătămate și martorii audiați se relevă prezența unor contradicții esențiale, înlăturarea cărora poate scoate la iveală aspecte importante pentru stabilirea adevărului.

Colegiul penal lărgit, statuează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85). De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul penal lărgit notează, că pentru a respecta aceste practici, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelanți, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Din considerentele expuse, se conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de către avocat, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

7. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a constatării clare a faptelor săvârșite și întrunirea elementelor infracțiunilor incriminate, precum și calificării juridice corespunzătoare a faptelor săvârșite, să dea apreciere probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

Dat fiind că, decizia instanței de apel urmează a fi casată, iar conform sentinței inculpații au fost achitați, ultimii nu au temei legal de a fi deținuți în continuare în Penitenciar, urmând a fi eliberați, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Pleșca Grigorie în numele inculpaților, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui *Fendic Sidor xxx și Balțanu Mihaela xxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Fendic Sidor xxx și Balțanu Mihaela xxx, se eliberează imediat din penitenciar dacă aceștia nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată va fi pronunțată la **26 noiembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion